

זוגן השיח

בן שיח מהנפוצים ביותר בנגב. עליו בשרניים וכל עלה מורכב מזוג עלעלים שעל שמן נקרא הצמח. בחורף מלבלבים העלים, והצמח מקבל גוון ירוק, ואילו בקיץ מתייבשים העלים הירוקים והצמח מקבל גוון אפור מלבין.

זוגן השיח.

חצב בלב השממה.

עמודי הפריחה מבשרים את הסתיו.

נביטה ברקמות המלוות את הזרע. רק שטיפתו של החומר בכמות גדולה של מים מאפשרת תחילת הנביטה. לעתים מכילה יחידת התפוצה מלח, המשמש אף הוא כמעכב נביטה (**זוגן השיח, מלחית קשקשנית**).

חדירות שונה של קליפת הזרע למים יכולה לגרום לנביטת זרעים של אותו צמח בזמנים שונים. לצמחים אחדים יש שני סוגי זרעים, כאשר סוג אחד עמיד לטווח ארוך יותר מהסוג השני. כשהסוג הראשון נובט, שומרים הזרעים מהסוג השני את חיותם לזמן ארוך ומשמשים מאגר לשנים הבאות.

גיוון בפיזור הזרעים

דרך נוספת להתמודד עם היובש היא לייצר טיפוסים שונים של פירות באותו צמח. לכל סוג של פרי דרושים תנאים אחרים כדי לפזר את הזרעים, וכך לא כל הזרעים מופצים באותו זמן. גם כושר תפוצה שונה לזרעים באותו צמח מסייע לאופן התפוצה בצמחי מדבר. הזרעים מגיעים למקומות שונים, ובכך גדל הסיכוי שחלק מהם יצליחו לנבוט. **למוצנית קטנת-פרחים**, הגדלה בנגב, שני סוגי פירות. סוג אחד מבשיל מעל פני הקרקע והסוג השני מתחת לאדמה. תפוצת הזרעים על האדמה מתרחשת בחורף, לאחר הגשם, ואילו הזרעים התת-קרקעיים הם בעלי כושר חיות גבוה יותר ויכולים לחכות זמן רב לנביטה. בשנים גשומות ינבטו שני סוגי הזרעים ותפוצת הצמח תגדל.

אגירת מים וחומרי מזון

בנוסף לחד שנתיים קיימות במדבר צורות חיים נוספות המאפשרות התחמקות מיובש. דוגמה לכך משמשים הגאופיטים האוגרים מים וחומרים בבצל או בפקעת, ואלו מאפשרים להם לשרוד את עונת היובש. הבצל והפקעת מוגנים בעונת היובש בהיותם חבויים מתחת לפני הקרקע, והצמח מתחיל לבלב רק לאחר שכמות מספקת של מים הרטיבה את הקרקע. לאחר משך פריחה קצר מתייבשים כל חלקי הצמח העל אדמתיים והבצל או הפקעת נותרים בקרקע לעונת הגשם הבאה. בשנים שבהן לא ירד די גשם חלק מהגאופיטים אינם מלבלבים. בין המתחמקים מיובש יש גם מעט שיחים ובני שיח המשירים עליהם בקיץ ונמצאים בתרדמת קיץ ופעילותם היא בחורף.

צבעוני המדבר, צמח בעל בצל הטמון

באדמה. פורח בחודש מרס ונפוץ בהר הנגב.

חבצלת הנגב. החבצלת

היא בעלת פקעת גדולה ופורחת בסתיו.

